

Bútor- újdonság

Rövidesen a hazai üzletekbe kerül a Nyugat-magyarországi Fagazdasági Kombinát új terméke, az IP 20 elnevezésű bútorcsalád. A cementkötésű forgácslapból — a kombinát saját gyártmányából — 380 különböző méretű bútor-elem készül, ezek variációból szinte korlátlan számú és formájú bútor rakható össze. A felületkezelt lapokhoz mellékelik a kötőelemeket, az összerakást elmagyarázó prospektust. Az újdonsággal órák alatt bebútorozható egy helyiség.

Munkásmozgalmi dokumentáció

Számba vették, lefényképezték Fejér megye történelmi, munkásmozgalmi emlékhelyeit, emléktábláit. A székesfehérvári István király Múzeum szakemberei több hónapig tartó munkával 87 településen 158 obeliszkrol, emléktábláról készítettek fotókat, s azokat a múzeum fotóadattárában helyezték el. A Fejér megyei munkásmozgalmi harcosságainak és kimagasló eseményeinek emlékét őrző szabadteri alkotások bekerülnek majd a Munkásmozgalmi Múzeum készülő országos nyilvántartásába is.

Tanúk beszélnek Dorozsmai emlékek

Régi igazság, hogy amikor valaki a hatvanas éveibe lép, gyakrabban gondol fiatal éveire és emberekre, akiket akkoriban ismert meg, és zárt az emlékezetébe. Különösen áll ez olyan eseményekre, amelyeknek 1944-ösztén én is egyik szemtanúja lehettem. Imárá történelemmé vált évek bizonyítják, hogy sok dorozsmai fiatal életére volt döntő kihatással 1944 novemberének a napja is, amelyen megalakult a Kommunista Ifjúsági Szövetség (később egységes ifjúsági szervezetté; MADISZ-szá szélesült) helyi csoportja. A község kommunista **Bodor Jánost** bízták meg az előkészítéssel, aki **Komócsin Zoltánt** kérte fel az alakuló gyűlés szó-nokául.

A ma hetvenes éveiben járó Bodor János majdnem fél évszázad távlatából is számos mozzanatra emlékszik még.

— Zolit még a felszabadulás előtti időkből ismerem, mert mindketten tagjai voltunk a munkásdalárdának. Tehetsége már akkor feltűnt, de hogy szó-noknak is olyan kiváló, arról igazán ezen a késő őszi délutánon győződtem meg. Papírhulladékkal befűtött kályhánk régen kialudt már, de ő — az előadás hevében — még mindig ingujjra vetkőzve beszélt. Nem csoda, hogy a hallgatókról is lekiváncsolt a télikabát. Nemcsak szuggesztív személynység, hanem mondanivalójának tartalma is merőben új volt számunkra, akiknek

addig a rádióból és a szö-székekről a „hazafias” frázisok pufogtatásához volt szerencsénk.

Négy évtized után is valom, hogy rám is életre szóló hatással volt ez az alakuló gyűlés, amelyre **Balogh István**, egykori iskolatársam a dorozsmai elemiben, értelmes és meleg szívű kubikosfiatal hívott meg. Eppen akkor érettségiztem, és szüleim vagyoni helyzetük szerint középparasztok voltak.

— Nézd Pistám — aggodalmaskodtam előbb — tudod, hogy én vallásos vagyok. Így neveltek az iskolában és oly sokat dolgozó szüleim, akiket én végtelenül tisztelték. Hogy tudom én ezt összeegyeztetni?

— Akkor is közénk való vagy — válaszolt határozottan — hiszen te diákkorodban is éppen úgy beszélgettél, szórakoztál velünk, mint amikor mezitláb jártunk az elemibe!

Máig is emlékszem, hogy milyen jólesett ez a kijelentés. „Csak” ezért tartott volna méltónak arra, hogy részt vehessek a munkásmozgalmában? — kérdeztem mai fejjel. Sajnos, nem válaszolhat már, mert röviddel nyugdíjba lépése után ő is örökre elment tőlünk.

Bodor Jánosnak és többieknek később még gyakran volt alkalmunk együtt lenni Dorozsman Komócsin Zoltánnal. Többnyire csak gyalog, néha biciklivel jött ki Szegedről, mert megkedvelte a dorozsmai fiatalokat.

Hazafelé néhányan mindig elkísértük a zsilipig, helyesebben csak akartuk, mert sokszor azon vettük észre magunkat, hogy már Szeged alatt járunk... Izgalmas élményekkel átszőtt „szemináriuma” alatt mindig elfeledkeztünk a magunk mögött hagyott kilométerekről...

Egyik „kirándulása” alkalmával derűs, de titkolózó arckifejezéssel már messziről kérdezte: — Tudjátok-e, hogy mit hoztam számotokra?

Nagyot néztünk, amikor a belsőszobából Darvas József Szakadékjának géppel írt, meglehetősen kopott példányát húzta elő. Közé-ünkük működő színjátszósának történetében még soha nem készülték a szereplők olyan nehéz körülmények között és olyan lelkesedéssel fellépésükre, mint akkor. Igazán a „lelkésedés fűtött” bennünket, mert többnyire hideg helyiségekben próbáltunk. Engem **Beksis doktor** szerepében esak az zavart, hogy **Miksi Jóska**, már elhunyt egykori rendezőnk, egy több dioptriás szemüveget erőltetett rám, s alig láttam tőle.

Dorozsma szovjet parancsnoka személyesen gondoskodott a bemutatóra kiszemelt épület rendbehozásáról, és katonákkal kísértette háza a szereplőket a késő éjszakába nyúló próbákról.

Szö-vözemünkben, áramszünet miatt, kézzel szö-ttük a színpadi függönynek valót, a kulisszákat pedig **Péter Jóska**, egy helyi hobbifestő festette — emlékezik **Varga Zoltán**, a helyi KISZ egyik alapító tagja, egykori pénztárosunk.

— Januárban, nyitott stráfkocsin a tanyaközpontokba is kimerészkedtünk — idezi a „hósi” kezdetet **Hegedűs István**, a Szakadék egyik szereplője. — Amikor **Bordányi** mentünk, akkor már tudtam, hogy a munka miatt másnap kora reggel már Szegeden kell lennem. Ám hiányozni nem akartam, és így az előadás után rögtön útnak indultam, gyalog félcipőben, néhol térdig érő hóban. A gyér holdfényben sokszor csak az útmenti két fásor után tudtam igazodni.

Sajnálom, hogy **Vörös Sanyi**, a darab főszereplője sem olvashatja már e sorokat, mert még ifjúsága delelőjén elragadta őt tőlünk a tébécé.

1944 novemberében — jelképesen szólva — fákllyát vett át egy tucatnyi dorozsmai fiatal. Ennek fényénél segítettek a földosztásban, toboroztak a Szabad Föld téli estékére, a szakértetségire, meg a NÉ-KOSZ-ba. Közülük többen a hosszú munkásévek után megérdemelt, kenyérgond nélküli nyugdíjaskorukat élik. Mások, mint például **dr. Bodor Margit**, **dr. Simon Sándor** vezérőrnagy, **dr. Simon Margit** jogász vagy **Kalmár Vince** agrármérnök felelős posztokon fáradoznak a 40 évvel ezelőtt váltalt ügyért.

Rozsnyai Jenő

Patik István

Mitől „rozsdás” a papír?

Az öreg könyvek lapjain gyakran szabálytalan barnás-sárgás foltok láthatók. Régióta feltételezik, hogy gombás fertőzésről van szó, bár a papír sohasem penészes, s eddig nem adtak meggyőző eredményt azok a kísérletek, amelyekkel a feltételezett gombákat tenyésztettkben igyekeztek kimutatni. Most azonban angol kutatók mikroszkóppal figyelték a foltok helyén a gombafonalak (hifák) jelenlétét. Keves a gombafonal, s ezek a cellulózrostok mentén helyezkednek el, de sohasem hatolnak be azokba. A kutatók szerint a régi

könyvek „rozsdásodását” okozó gomba nagyon lassan, évtizedekig fejlődik. Ennek során a papír nedvességét hasznosítva a cellulózhoz adott ragasztóanyaggal táplálkozik. Igen fontos tehát a könyvek szárazon tartása. A kutatók megállapításuk megerősítéseként arra hivatkoznak, hogy főleg a régi könyvek ábráit védő hártapapír hajlamos „rozsdásodásra”, mivel zivacsos szerkezete beszívja az alatta levő lap ragasztóanyagát is, s így kedvező feltételeket nyújt a gombák fejlődéséhez.

MÉ? HOL? MIKOR?

1984. NOVEMBER 28., SZERDA — NÉVNAP: STEFANIA
A Nap kel 7 óra 9 percek, és nyugszik 15 óra 56 perckor.
A Hold kel 12 óra 12 perckor, és nyugszik 21 óra 16 perckor.

VIZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél kedden plusz 156 cm (áradó).

SZAZÖTVEN ÉVE
született Anton Rubinstein (1829-1894) neves orosz zeneszerző, karmester és zenepedagógus, Liszt Ferenc mellett a XIX. század elismerten legnagyobb zongoraművésze.

KISSZÍNHÁZ
Ma este 7 órakor: Charley néneje — Bérletsszűnet.
ZENÉS SZÍNHÁZ
December 1-én, szombaton este 7 órakor: Alarcosbál — Somlay 1-2. bérlet.
December 6-án, csütörtökön, este fél 8 órakor: Szimfonikus Zenekar hangversenye.
December 7-én, pénteken, este 7 órakor: Alarcosbál — Kodály-bérlet.
December 8-án, szombaton, este 7 órakor: Marica grófnő — Bérletsszűnet.
December 9-én, vasárnap, délután 3 órakor: Marica grófnő — Búzakalász-bérlet.

December 12-én, szerdán, este fél 6-kor: Az eladott menyasszony — Bérletsszűnet (TV-felvétel).
December 13-án, csütörtökön, este 7 órakor: Marica grófnő — Déryné 1-2. bérlet.
December 14-én, pénteken, este fél 6 órakor: Az eladott menyasszony — Bérletsszűnet (TV-felvétel).
December 15-én, szombaton, este 7 órakor: Marica grófnő — Bérletsszűnet.

KISSZÍNHÁZ
December 1-én, szombaton, este 7 órakor: A régi nyár — Bérletsszűnet.
December 2-án, vasárnap, délután 3 órakor: A régi nyár — Gárdonyi-bérlet.
December 5-én, szerdán, este fél 6 órakor: Armány és szerelem — Móra 1. bérlet.
December 6-án, csütörtökön, este fél 6 órakor: Armány és szerelem — Móra 2. bérlet.
December 7-én, pénteken, este 7 órakor: Az arángyűző-megnyitás — József Attila-bérlet.
December 8-án, szombaton, este 7 órakor: Armány és szerelem — Radnóti 2. bérlet.
December 9-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor: Agacska — Bérletsszűnet.
December 9-én, vasárnap, délután 3 órakor: Armány és szerelem — Csontos-bérlet.
December 9-én, vasárnap, este 7 órakor: Armány és szerelem — Ady 1. bérlet.
December 11-én, kedden, este 7 órakor: A régi nyár — Bérletsszűnet.
December 12-én, szerdán, este 7 órakor: A régi nyár — Bérletsszűnet.
December 13-án, csütörtökön, este 7 órakor: A régi nyár — Bérletsszűnet.
December 14-én, pénteken, este 7 órakor: Armány és szerelem — Radnóti 1. bérlet.
December 15-én, szombaton, délután 3 órakor: Armány és szerelem — Jászai-bérlet.
December 15-én, szombaton, este 7 órakor: Armány és szerelem — Somlay 1. bérlet.

MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: Széplány ajándéka (színes, m. b. francia-olasz), délután negyed 6 és háromnegyed 8 órakor: Széplány ajándéka.
Fáklya: délután háromnegyed 8 órakor: Indul az úrhajó (színes szovjet), negyed 6 és fél 8 órakor: Ragyogó karrierem (színes ausztrál).
Filmteka (MTESZ-székház, Kígyó u. 4.): este 8 órakor: Semmelweis (1952) (magyar film).
ÜGYVELETES
GYÖGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 óratól reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.
BALESZETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVÉTELI ÜGYVELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden az Idegsebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti és urológiai felvételt ügyeletet a II. Kórház tart.

GYERMEKORVOSI ÜGYVELET
Munkanapokon 13 óratól másnap reggel fél 8 óráig szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 óratól másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyermekorvosi rendelésben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.
ÉJSZAKAI ORVOSI ÜGYVELET
Este 7 óratól reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.
FOGORVOSI ÜGYVELET
Mindennap este 10 óratól reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld Sándor u. 1-3. Tel.: 14-420.
S. O. S. LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

BUDAPEST 1.
8.00: Tv-torna — (ism.)
8.05: Iskola-tv
9.45: Delta — (ism.)
10.15: Az esküvő ember — francia filmvígjáték — (ism.)
12.05: Képijság
14.25: Iskola-tv
16.13: Műsorismertetés
16.15: Hírek
16.25: Vezetés összel, az OKBT filmje

16.35: A havasok táncai — albán földlőr film
16.55: Videoton-Partizan Beograd — UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzés
16.45: Képijság
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Jogi esetek
20.45: Randevű a IV-es stúdióban
21.30: Dr. Timár Mátyás vendéget voltunk
22.15: Tv-híradó 3.
BUDAPEST 2.
18.05: Fehér merőldkövek — szovjet rövidfilm
18.30: Izlések és pofonok — (ism.)
19.15: Képijság
19.20: Egy hang és néhány maszk — Pászthy Júlia műsora — (ism.)
20.00: Halálodra magad maradsz — NDK tv-film-sorozat — IV.2.
21.15: Tv-híradó 2.
21.35: A senki földjén... riport-film
22.05: Képijság

BELGRÁD 1.
12.55: Labdarúgás
15.10: Magyar nyelvű tv-napló
16.55: Labdarúgás
18.45: Ohridi óvárosi találkozások
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: A harmadik nemzedéknek
20.50: A maratoni futó — amerikai film
22.30: Tv-napló
BELGRÁD 2.
16.45: Szerdai körkép
19.00: Hogyan lehet együttémi?
19.30: Tv-napló
20.00: Szórakoztató műsor
21.00: Reklám
21.05: Zágráb körkép
21.20: Komoly zenei adás
22.05: Alkalmak és nyomok — adás a kultúra köréből

CSÜTÖRTÖK DELELŐTT BUDAPEST 1.
8.50: Tv-torna — (ism.)
9.00: Iskola-tv
10.05: Góg — román film
12.00: Iskola-tv
12.25: Képijság

KOSSUTH

8.20: Világablak
8.50: Kis magyar néprajz
8.55: Zenekari muzsika
9.36: Beszélő nehéz
9.48: Dalosta
10.05: Könyvszínpad — Alexis Kivi: A hét testvér
10.35: Új zenei felvételek, gyerekeknek
10.50: Népdalcsokor
11.30: Barokk hangszerszólók
12.00: Ki nyer ma?
12.45: Törvénykönyv
13.05: Torna Gabriella zongorázik
13.47: Sándor Judit népdal-felvételeiből
14.10: A magyar széppróza századi
14.25: Operalások
15.00: Zenejelen a muzsika
15.30: Daloló, muzsikáló tájak
16.05: MR 10-14
17.00: Vesszőparipánk
17.30: Machaut: Notre Dame-i mise
18.02: Kritikusok fóruma
18.15: Hol volt, hol nem volt...
19.15: Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója Janus és Mátyás — történelmi játéki négy jelenetben... — riportemlékek
20.34: Nótáest
21.30: Háttérbeszélgetés
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: Fábán Márta és Szakály Agnes cimbalmozik Kb.
23.30: Operakétfőtés
0.10: Tolcsvay László táncadálból

PÉTFŐI

8.05: Idősebbek hullámhossza
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: Napközben
10.45: Látjuk, hallottuk
12.10: Cseh fúvós muzsika
12.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik
13.10: Pophullám
14.00: Vendör
15.05: Szerkesztő és humorista — látogatásban Kaposy Miklósnál
15.45: Szórakoztató antikvárium
17.05: Ötödik sebesség
18.00: Közvetítés a Videoton-Partizan Belgrad UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzésről
18.50: Diákfocl
19.05: Tudósítás jétkorong bajnoki mérkőzésről
19.10: Barangolás régi hanglemek között
19.34: Daló a tavasz — részletek
20.05: A Poco és a Dead or Alive felvételeiből
20.50: Tükörképek
21.05: Beszélő nehéz
21.17: Zágrábtól Zágrábig — fejezetek Zoltán Péter: úti-naplójából
22.02: Giséla May énekel
22.44: A Vujicsics együttes felvételeiből
23.30: A mai dzsessz
24.00: Éjtől hajnalig

